

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

Publiskā versija

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 23

(Prot. Nr.23, 2.§)

2003. gada 20.jūnijā

Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr.73k/03/05/02

Par Draka NK Cables OY 12.02.2003. iesniegumu Nr.73k

12.02.2003. Konkurences padome saņēma Somijā reģistrētas akciju sabiedrības Draka NK Cables OY iesniegumu (ienākošais Nr.73k), kurā tika lūgts izvērtēt 28.01.2000. starp diviem starptautiskiem koncerniem noslēgtā aktīvu pārdošanas un pirkšanas līgumu (turpmāk - Līgums) saskaņā ar Latvijas Republikas Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas 3. punktu.

Līguma slēdzējas puses ir:

1. Pircējs (turpmāk - Pirelli):
  - mātes uzņēmums - Itālijā reģistrēta kompānija "Pirelli Cavi e Sistemi S.p.A.";
  - meitas uzņēmums - Nīderlandē reģistrēta kompānija "Pirelli Cables and Systems N.V.";
  - meitas uzņēmums - Somijā reģistrēta kompānija "Pirelli Cables and Systems Oy".

Koncerna darbības joma cita starpā ir dažāda veida un pielietojuma kabeļu (zemsprieguma, vidēja un augstsprieguma, jūras kabeļu, televīzijas un telekomunikāciju kabeļu) ražošana.

2. Pārdevējs (turpmāk - Draka):
  - mātes uzņēmums - Nīderlandē reģistrēta kompānija "Draka Holding N.V.";
  - meitas uzņēmums - Nīderlandē reģistrēta kompānija "NKF Kabel B.F.;"
  - meitas uzņēmums - Somijā reģistrēta kompānija "NK Energy OY".

Koncerna uzņēmumi ražo un realizē telekomunikāciju un elektrības vadus un kabeļus.

Somijas kompānija "NK Energy OY" 2001. gadā tika pārveidota par kompāniju "NK Cables OY", bet 2003. gada janvārī - par "Draka NK Cables OY". Tātad iesniedzējs ir viena no līgumslēdzējām pusēm.

Bez tam, koncerns ar īpašumtiesībām uz 59% kapitāldaļu kontrolē Igaunijā reģistrēto kompāniju "AS Keila Kabel" (turpmāk - Keila), kuras darbības joma ir instalācijas vadu, zemsprieguma elektrības kabeļu (līdz 1 kV) un rūpniecisko kabeļu ražošana.

Līgumā noteiktie aktīvu pārdošanas nosacījumi ietver zemsprieguma, vidēja sprieguma, augstsprieguma un rūpniecisko kabeļu ražošanu, kustamo un nekustamo īpašumu, īpašumtiesības uz citu īpašumu, akcijas, līdzdalības tiesības, prasības, intelektuālā īpašuma tiesības (Līguma 15. pielikums), datorprogrammas, uzskaiti un administrāciju, datu bāzes, prasmes, nemateriālās vērtības, ekskluzīvu darbinieku sarakstu (Līguma 6. pielikums) u.c.

*(..)

Izvērtējot tās rīcībā esošo un papildus iegūto informāciju, kā arī ar lietu saistītos apstākļus, Konkurences padome

konstatēja:

1. Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka, ka "Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: (...) 3) ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu un kontroli; (...).

Līguma slēdzējas puses ir ārvalstu kompānijas, kas ražo un izplata savu produkciju citās pasaules valstīs. Saskaņā ar Konkurences likuma 1. panta 9. punktu par tirgus dalībnieku var uzskatīt arī ārvalstu fiziskās un juridiskās personas, kuras tieši sniedz pakalpojumus vai realizē preces Latvijas teritorijā. Tādēļ, lai noteiktu Konkurences padomes kompetenci izskatīt iesniegumu un vērtēt Līgumu, nepieciešams noteikt, vai vismaz kāda no pusēm tieši realizē savu produkciju Latvijā.

Saskaņā ar Konkurences padomes pārstāvju un Keila oficiālā pārstāvja Latvijā 11.03.2003. sarunās gūto informāciju (11.03.2003. protokols) Keila realizē elektrības vadus un kabeļus Latvijas teritorijā strādājošajiem elektrības vadu un kabeļu vairumtirgotājiem (turpmāk - vairumtirgotāji) un lielajiem patērētājiem. Kopš 18.12.2001. Latvijā darbojas Igaunijas rūpnīcas Keila pārstāvniecība, kurai ir LR Uzņēmumu reģistra izsniegta atļauja, kurā noteikts, ka pārstāvniecības mērķis ir veicināt Keila līgumu un kontraktu izpildi un attīstīt tirdznieciskos sakarus ar Latvijas uzņēmējiem.

Kā izriet no iepriekš teiktā, Igaunijā reģistrētā Keila ir Draka koncerna dalībniece. Ņemot vērā Konkurences likuma 1. panta 9. punkta tirgus dalībnieka definīcijā teikto - "Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme uz vienu vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus šā likuma izpratnē var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku", - kā arī to, ka Keila tieši realizē savu un Pirelli produkciju Latvijas vairumtirgotājiem un lielajiem patērētājiem, Konkurences padome konstatē, ka vismaz Draka ir uzskatāms par tirgus dalībnieku Konkurences likuma izpratnē un Līguma izvērtēšana ir Konkurences padomes kompetencē.

2. Saskaņā ar Konkurences likuma 1. panta 5. punktu konkrētās preces tirgus ir "noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības."

Ņemot vērā Līguma 14.1. un 14.2. punktus, konkrētā prece, kuras tirdzniecību Līgums ietekmē vai varētu ietekmēt, ir zemsprieguma un vidēja sprieguma elektrības kabeļi. Elektrības vadu un kabeļu tirgu, ņemot vērā ražošanas tehnoloģiju un produkcijas pielietojumu, ražotāji iedala vairākos segmentos: instalācijas vadi (elektrības vadi), spēka kabeļi, rūpnieciskie kabeļi, telekomunikāciju kabeļi utt. Instalācijas vadi (elektrības vadi) ir celtniecības vadi, ko izmanto mājās, māju celtniecībā utt. Spēka kabeļi veido ārējo elektrisko tīklu, ko izmanto enerģētikas uzņēmumi. Šos kabeļus izmanto ielu instalācijās. Spēka kabeļus iedala zemsprieguma, vidēja sprieguma un augstsprieguma kabeļos. Rūpnieciskie kabeļi ir specifiski kabeļi (piemēram īpaši ugunsizturīgi, karstuma izturīgi utt.).

Draka NK Cables OY iesniegumā konkrētās preces tirgus, uz kuru attiecas Pirelli un Drakas noslēgtā Līguma 10. pielikuma 1. punkta nosacījumi, ir definēts kā elektrības vadu un zemsprieguma un vidēja sprieguma kabeļu tirgus, kuru sīkāka klasifikācija ir: 1 kV karājošās spirāles AMKA; 20 kV izolētie gaisa pārvadi SAX; 10...20 kV vidēja sprieguma zemes kabeļi.

Minētie kabeļi Latvijā netiek ražoti. Vairākas vairumtirdzniecības uzņēmēj sabiedrības importē tos no ārvalstu ražotājiem, t.sk., no Keila, un tālāk realizē patērētājiem. Ir lieli uzņēmumi, piemēram, VAS "Latvenergo", kas iepērk kabeļus bez vairumtirgotāju starpniecības.

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus, kuru varētu ietekmēt Līgums un kurā šo ietekmi Konkurences padome ir tiesīga vērtēt, ir Latvijas teritorija.

Konkrētais tirgus, kurā tiek izvērtēta Līguma ietekme uz konkurenci, ir zemsprieguma un vidēja sprieguma elektrības kabeļu iepirkšanas tirgus vairumtirdzniecībā Latvijas teritorijā.

3. Latvijā ar elektrības kabeļu vairumtirdzniecību nodarbojas vairāk nekā 30 uzņēmumi, kuri importē dažādu ražotāju elektrības vadus un kabeļus. 12.02.2003. Draka NK Cables OY iesniegumā ir minēti vairumtirgotāji Latvijā (A/S "Jauda", SIA "Elektroskandia Latvia", SIA "Elektrosistēmas", SIA "Onninen

Lat”, SIA”MG Elektro” un SIA”Elko”), kuriem Keila kā starpnieks realizē Pirelli spēka kabeļus kopš 2000. gada. Tikšanās laikā ar Keila oficiālo pārstāvi Latvijā Konkurences padome noskaidroja, ka Keila sadarbojas ar noteiktiem vairumtirgotājiem, piemēram, ar “K-Rauta”, A/S “Jauda”, SIA”Elektroskandia Latvia”, SIA”Elektrosistēmas”, SIA”SLO Latvia”. Ir bijuši atsevišķi gadījumi, kad Keila ir atteikusi vairumtirgotājiem Latvijā iespējamo sadarbību, lai nepazaudētu jau esošos vairumtirgotājus.

4. Lai noskaidrotu, vai Līguma darbības rezultātā nav notikusi konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana konkrētajā tirgū, Konkurences padome veica vairumtirgotāju - A/S”Jauda”, SIA”Elektroskandia Latvia”, SIA”Elektrosistēmas”, SIA”Onninen Lat” un SIA”SLO Latvia” aptauju. SIA “Elektrosistēmas” atbildi nesniedza. Draka NK Cables OY iesniegumā norādītais uzņēmums SIA “MG Elektro” kopš 2001.gada vairs nesadarbojas ar Keila, proti, neiepērk Pirelli spēka kabeļus.

Aptaujātie vairumtirgotāji norādīja vairākus ražotājus, kuru produkcija ir aizvietojama ar Pikkala rūpnīcā ražotiem Pirelli spēka kabeļiem (1 kV karājošās spirāles AMKA; 20 kV izolētie gaisa pārvadi SAX; 10...20 kV vidēja sprieguma zemes kabeļi).

<i>Pikkala rūpnīcas ražotie Pirelli spēka kabeļi</i>	<i>Spēka kabeļu ražotāji, kuru ražotā produkcija ir aizvietojama ar Pirelli spēka kabeļiem</i>
1kV AMKA	Reka Cables OY (Somija), Polijas ražotāji
20kV SAX	Reka Cables OY (Somija), Nexans (Norvēģija)
10...20kV zemes kabeļi	Reka Cables OY (Somija), Nexans (Norvēģija), Nexans (Zviedrija), Nexans (Vācija), Ericsson Cables AB (Zviedrija), Kablo Klado (Čehija), Krakovas un Bidgoščas rūpn. Polijā, Helukabek GmbH (Vācija), Draka Kabel (Zviedrija)

1. tabula

Draka Kabel (Zviedrija) ražo 10...20 kV vidēja sprieguma zemes kabeļus, kurus Līguma starp Pirelli un Draka 14. punkta nosacījumu dēļ 4 gadus nedrīkst realizēt Baltijā (t.sk. Latvijā).

Aptaujātie Latvijas vairumtirgotāji laika periodā no 1998.g. līdz 2003.g. ir veikuši regulārus Pikkala rūpnīcas Pirelli spēka kabeļu iepirkumus caur Keila un iepirkumus no citiem ražotājiem (sk. tabulu Nr.1.), kuru produkcija ir aizvietojama ar Pirelli spēka kabeļiem. Atsevišķus Pirelli spēka kabeļus un to aizvietotājus vairumtirgotāji dažādos laika periodos ir iepirkuši no konkurējošiem ražotājiem, ņemot vērā labvēlīgākos ražotāja piegādes nosacījumus - piegādes termiņus un nokavējumus, apmaksas nokavējumus, cenu, kvalitāti, atbilstību projektu prasībām.

VAS “Latvenergo” (turpmāk tekstā - Latvenergo) valsts pasūtījumu ietvaros kabeļus iepērk gan tieši no ražotājiem Skandināvijā, gan no

vairumtirgotājiem Latvijā, kas piedalās konkursos, pārstāvēt kādu no ražotājiem. Piemēram, Keila, piedaloties ar Pirelli (Pikkala) produkciju Latvenergo konkursos, divus gadus pēc kārtas (2001.g. un 2002.g. konkursi piegādēm uz nākamo gadu) zaudēja 10...20 kV zemes kabeļu pasūtījumos. Minētajās piegādēs uzvarēja Nexans (Norvēģijas) rūpnīca izdevīgākas cenas dēļ. Keila, pārstāvēt Pirelli, 2002.g. uzvarēja Latvenergo piegādēs 2003.gadam attiecībā uz 1kV AMKA un 20 kV SAX kabeļiem (11.03.2003. sarunu protokols).

Pikkala ražotie Pirelli spēka kabeļi tiek uzskatīti par augstākās kvalitātes produkciju, jo Ziemeļu valstīs ražotajiem kabeļiem ir izvirzītas augstākas prasības nekā citur Eiropā ražotajiem kabeļiem. Tas ir saistīts ar reģionālajām īpatnībām, klimatiskajiem apstākļiem, t.i., kabeļu apledošanu, ievērojamām temperatūras svārstībām, vējiem, jūras sāļiem utt. Kā būtisks aspekts kvalitātes atšķirībās ir, piemēram, Ziemeļu valstīs ražoto kabeļu atļautā montāža pie minimālās temperatūras no -15 līdz -20°C, savukārt citur Eiropā ražoto kabeļu montāža pieļaujama pie minimālās temperatūras +5 °C (pārsniedzot atļautās temperatūras, montāža nav atļauta). Šo pašu iemeslu dēļ arī daļa vairumtirgotāju Latvijā ir orientējušies uz Skandināvijas ražotāju produkciju (11.03.2003. sarunu protokols).

Laika posmā no 1998.g. līdz 2003.g. ir papildinājies ražotāju skaits, kas piedāvā savu produkciju Latvijas tirgum - General Cables (Spānija), Kablo Kladno (Čehija), Nexans (Vācija), XBU Cables (Vācija). Visi aptaujātie vairumtirgotāji norādīja, ka Pirelli spēka kabeļu un to aizvietotāju iegādē un izvēlē iepriekš minētajā laika posmā ierobežojumi vai šķēršļi nav bijuši.

Precīzu datu par Pirelli spēka kabeļu realizācijas apjomiem iesniedzējam un vairumtirgotājiem Latvijā nav. Draka NK Cables OY iesniegumā norādītās Pirelli spēka kabeļu tirgus daļas:

	1998.g.	2000.g.	2002.g.
1kV AMKA	*(..)	*(..)	*(..)
20kV SAX	*(..)	*(..)	*(..)
10...20kV zemes kabeļi	*(..)	*(..)	*(..)

2. tabula

2002.g. Pirelli spēka kabeļu tirgus daļu novērtējumā ir iekļauti arī Latvenergo valsts pasūtījumi. Draka NK Cables OY iesniegtie tirgus daļu aprēķini balstās uz Keila optimālajiem apsvērumiem un iekšējā tirgus izpētes datiem.

Konkurences padome saņēma aptaujāto vairumtirgotāju un Keila oficiālā pārstāvja Latvijā vērtējumu par trīs Pirelli spēka kabeļu (Pikkala rūpnīcas)

tirgus daļām laika posmā no 1998.g. līdz 2003.g., kuras ietver arī Latvenergo valsts pasūtījumus.

<i>1998.g.-2003.g.</i>	<i>vairumtirgotāju vērtējums</i>	<i>Keila ofic. pārst vērtējums</i>
1kV AMKA	87%	80%
20kV SAX	92%	80%
10...20kV zemes kabeļi	60%	20%

3. tabula

Keila pārstāvis Latvijā minēja, ka 10...20 kV zemes kabeļu tirgus daļa kopš 1998.g. ir pat samazinājusies no 30-40% uz 20%. Lai arī aptaujāto vairumtirgotāju un Keila oficiālā pārstāvja Latvijā tirgus daļu vērtējumi atšķiras, viņi uzskata, ka minēto trīs Pirelli spēka kabeļu tirgus daļas Latvijā laikā līdz 2000.g. un pēc 2000.g. ir palikušas nemainīgas.

No iepriekš minētā Konkurences padome secina, ka Līguma noslēgšana un tā nosacījumu darbība nav ietekmējusi konkurenci konkrētajā tirgū.

5. Līguma 14.1. punkta nekonkurēšanas nosacījumi, kuri attiecas uz Draka un tā saistītajiem uzņēmumiem, kā Keila, Draka Kabel Sverige AB, ir neatņemama šī Līguma sastāvdaļa, lai Pirelli varētu pilnā vērtībā pārņemt Draka aktīvus, un Pirelli 4 gadu laikā (nekonkurēšanas nosacījumi spēkā līdz 28.01.2004.) būtu aizsargāts no Draka tūlītējas konkurences. Līguma aktīvu pārdošanas nosacījumi ietver zemsprieguma, vidēja sprieguma, augstsprieguma un rūpniecisko kabeļu ražošanu, kustamo un nekustamo īpašumu, īpašumtiesības uz citu īpašumu, akcijas, līdzdalības tiesības, prasības, intelektuālā īpašuma tiesības (Līguma 15. pielikums), datorprogrammas, uzskaiti un administrāciju, datu bāzes, prasmes, nemateriālās vērtības, ekskluzīvu darbinieku sarakstu (Līguma 6.pielikums). Konkurences padome secina, ka Līguma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci konkrētajā tirgū, bet gan vienas puses - Pirelli - vēlme aizsargāt savas investīcijas.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 2. punktu un 11. pantu, Konkurences padome

nolēma:

izbeigt lietas izpēti par Draka NK Cables OY 12.02.2003. iesniegumu sakarā ar to, ka Pirelli Cavi e Sistemi S.p.A. un Draka Holding N.V. darbībās Konkurences likuma 11.panta pārkāpums nav konstatēts.

Konkurences padomes lēmums ir pārsūdzams Rīgas Centra rajona tiesā viena mēneša laikā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu, LR

Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1. punktu un Civilkodeksa 24.-A nodaļu.

Priekšsēdētājs

P.Vilks

*(..) - ierobežotas pieejamības informācija